

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2722/2022
26.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босилковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, кога заступа Светлана Стојковић Обрадовић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 171/22 од 31.01.2022. године, на седници одржаној 26.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 171/22 од 31.01.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 171/22 од 31.01.2022. године и пресуда Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П1 1/21 од 12.11.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужени, за период од 01.03.2018. до 24.05.2018. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупно 13.547,96 динара, и то: за месец март 2018. године износ од 6.039,09 динара са законском затезном каматом почев од 16.04.2018. године до исплате, за месец април 2018. године, износ од 1.841,91 динара са законском затезном каматом почев од 16.05.2018. године до исплате и за месец мај 2018. године износ од 5.666,96 динара са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате, на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора укупно 5.695,46 динара, и то: за месец март 2018. године износ од 1.988,89 динара са законском затезном каматом почев од 16.04.2018. године до исплате, за месец април 2018. године износ од 1.988,89 динара са законском затезном каматом почев од 16.05.2018. године до исплате и за месец мај 2018. године износ од 1.717,68 динара са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате, и да му накнади трошкове поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да накнади туженом трошкове ревизијског поступка у износу од 34.017,00 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П1 1/21 од 12.11.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, за период од 01.03.2018. до 24.05.2018. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупно 13.547,96 динара, и то: за месец март 2018. године износ од 6.039,09 динара са законском затезном каматом почев од 15.04.2018. године до исплате, за месец април 2018. године, износ од 1.841,91 динара са законском затезном каматом почев од 15.05.2018. године до исплате и за месец мај 2018. године износ од 5.666,96 динара са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу за исти период исплати на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора укупно 5.695,46 динара, и то: за месец март 2018. године износ од 1.988,89 динара са законском затезном каматом почев од 15.04.2018. године до исплате, за месец април 2018. године износ од 1.988,89 динара са законском затезном каматом почев од 15.05.2018. године до исплате и за месец мај 2018. године износ од 1.717,68 динара са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка парничног поступка у износу од 73.030,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 170/22 од 31.01.2022. године жалба туженог је делимично усвојена и преиначена је пресуда Основног суда у Бечеју, Судска јединица у Новом Бечеју П1 1/21 од 12.11.2021. године у делу одлуке о затезној камати на главницу потраживања, тако што је одбијен тужбени захтев за досуђивање затезне камате на месечне износе накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за петнаести дан у месецу за потраживање из претходног месеца. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда у преосталом делу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Тужилац је дао одговор на ревизију.

По оцени Врховног суда, испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужене као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП, јер су основани ревизијски наводи туженог о различитом поступању судова у истој правној ствари, што указује на потребу одлучивања ради уједначавања судске праксе, па је одлучено као у првом ставу изреке, на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог. Колективним уговором туженог од 24.05.2018. године уговорено је да се одредбе које се односе на обрачун и исплату зарада, накнада зарада и других примања запослених, дакле и одредбе које се односе на накнаду предметних трошкова, примењују почев од исплате зараде за март 2018. године. Разлика трошкова накнаде за исхрану у току рада, обрачуната за исти временски период применом параметара из Колективног уговора

ЈЖТП „Београд“ („Службени гласник Републике Србије“ број 37/95... 7/00) и исплаћене накнаде за тужиоца износи укупно 13.547,96 динара, док разлика за регрес за коришћење годишњег одмора износи укупно 5.695,46 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев. По становишту судова, право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора је законско право тужиоца, предвиђено чл. 104. став 1. и 3. и 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду. Оно у спорном периоду није било конкретизовано општим актом - колективним уговором за ЈП „Железнице Србије“ из 2015. године, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује на запослене преузете од послодавца претходника, јер се не може утврдити њихова висина у номиналном износу, а одредбе Колективног уговора од 24.05.2018. године (чланови 62. и 63) не могу се ретроактивно применити јер би то било у супротности са чланом 197. Устава Републике Србије.

По налажењу Врховног суда, основано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то за исхрану у току рада ако послодавац то право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора. Колективним уговором туженог од 24.05.2018. године одређена је висина накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у номиналним новчаним износима. Одредбом члана 127. тог Колективног уговора предвиђено је да ће се његове одредбе које се односе на обрачун и исплату зарада, накнада зарада и других примања запослених примењивати почев од исплате зараде за март 2018. године.

Тужиоцу су за спорни период март – мај 2018. године исплаћени трошкови исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у складу са члановима 62. и 63. Колективног уговора туженог од 24.05.2018. године. Ниједна одредба означеног Колективног уговора није проглашена неуставном или незаконитом. Због тога се његове одредбе морају применити приликом одлучивања о основаности захтева тужиоца да му се за март и април месец исплати разлика између предметних накнада исплаћених по колективном уговору и износа обрачунатих по критеријумима из раније важећих општих аката.

Из тог разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је с обзиром на успех туженог на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП. Туженом су досуђени трошкови ревизијског поступка и то на име издатака за судску таксу на жалбу 2.669,00 динара, судску таксу на ревизију 5.339,00 динара и 8.009,00 динара за судску таксу на одлуку по ревизији, као и за састав ревизије 18.000,00 динара.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић